

VAGONGYÁRI TUDÓSÍTÁSOK

POLITIKAI MUNKA — a gazdasági sikerek alapja

Az elmúlt napokban került sor a Vagongyár forgószámoly és 1-es számú befejező részlege pártalapszervezeteiben a beszámoló és választó közgyűlésekre. Mindkét részleg kommunistái a bírálat és önbírálat szellemében elemezték a büro irányításával kifejtett politikai munkát, annak hatékonyságát, feltárták a még megmutatózó hiányosságokat, értékes javaslatokat terjesztettek elő a jövőbeni tevékenység javítása érdekében.

A forgószámoly osztály

alapszervezetének tagjai már napok, sőt hetek óta készültek a nagy eseményre. Valamennyien tüzetesen tanulmányozták a munkahelyükön felvetődött kérdéseket, javaslatokat gondoltak ki az észlelt hiányosságok kiküszöbölésére.

Ismert tény, hogy a forgószámoly, a vagon egyik legjelentősebb része. Előállítás magas szakértelmséget, pontos munkát igényel. Ennek tudatában az osztályon tevékenykedő kommunisták hatékony politikai munkát fejtettek ki a dolgozók körében, a termelési feladatok teljesítése s a minőség állandó javítása céljából. Tíz hónapra vonatkozó összmunka-terv előirányzatukat 100,54, ártürelmet 103,54 százalékkal teljesítették. Az elért idősízekben csaknem 3 millió lej értékű megtakarítást hoztak létre az önköltségi ár csökkentése révén.

Novac Gruiu elvtárs, az alapszervezet titkára beszámolójában hangsúlyozta, hogy az utóbbi időben a teher- és gondola típusú vagonok számára készített forgószámolyok minősége kifogástalan és sorozatgyártásuk már nem okoz

különböző gondot munkaközösségüknek. Annál többlet kellett foglalkozniuk a második negyedében megkezdett személykocsikhoz szükséges forgószámolyok minőségének javításával. Mint minden esetben, amikor egy új típusú alkatrész vagy szerkezet sorozatgyártására kerül sor, ez alkalommal is számos bonyolult műszaki probléma várt megoldásra. A kommunisták kezdeményezésére a vezetőség lépéseket tett a műszaki-szervezési intézkedési terv előírásainak gyakorlatba illesztéséért. A tervben meghatározott feladatok alapján a B-vonalon „kötelező” emelődarú futópályáját meghosszabbították, s így két forgószámoly szereléséhez szükséges termelőterületet nyertek. Korszerű legesztési eljárást alkalmaznak a vagonok forgószámolyainál.

Az alapszervezet bürojának javaslatára a termelési kulshelyeire a legtapasztaltabb párttagokat és jelölteket osztották be. Tisan Pavel, Stana Ioan, Pfeifer Miklós, Selean Ioan, Superici Ioan és sokan mások példamutatóan dolgoz-

tak. Nemcsak saját előirányzatukat teljesítették, hanem társaikat is segítették feladataik valóra váltásában.

A 22 felszólaló számos értékes javaslatot terjesztett elő. Többen bíráltak szót a kampányeszerű anyagellátásról, a részlegek közötti együttműködésről, minek hiánya olykor hűvösi hajrárt idézett elő. Tisan Pavel csoportfelelős javasolta, hogy a leggyakrabban használt alkatrészekből bizonyos tartalmakat létesítsenek. Ez kiküszöbölne a holtidőt, biztosítaná a termelés folyamatoságát.

Mindannyian ismerjük azokat a nagyszerű sikereket, amelyeket Pitan Gheorghe munkacsoportja ért el — mondotta Sandici Gheorghe elvtárs — Munkamódszereik általánosítása céljából javasolom: rendezzünk tapasztalatcsere-t Pitan Gheorghe és a többi brigádfelvező között.

Purza Cornel mester a helyszíni szállítás jobb körülmények között történő lebonyolításával kapcsolatosan tett javaslatot. Liteanu Stefan, Rosu Gheorghe, Mercea Gheorghe, Nagy János és mások a terv ütemes teljesítését s a munkatermelékenység növelését szolgáló intézkedések szükségességéről beszélték.

Toduta Gheorghe elvtárs, a városi pártbizottság aktivistája összefoglaló beszédében hangsúlyozta, hogy az elért termelési sikerek az alapszervezet által kifejtett hatékony politikai munkának tulajdoníthatók.

A jövőben szükséges, hogy az alapszervezeti büro még nagyobb mértékben foglalkozzon a gazdasági kérdésekkel, főleg a termelési minőség növelésével, a munkafegyelem további megszilárdításával, a folyamatos anyagellátással, a dolgozók szakismertelének gyarapításával s nem utolsósorban a termelési folyamat tökéletesebb megszervezésével — mondotta Toduta elvtárs.

A közgyűlésen határozatokat fogadtak el, melyek előrelátással hozzájárul a még kimagaslóbb sikerek eléréséhez.

Burdan Gheorghe

Az anyagtakarékosság olyan tudomány, amely sok-sok ötletességet, találékonyt és nem utolsósorban gazdasági szakmai tapasztalatokat igényel. Filip Constantin és Usca Mihai kommunista szabászok azok közé tartoznak a Libertatea gyárban, akik nap mint nap jelentékeny megtakarítást érnek el. Ebben az időszakban például, amikor házipapírt készítenek, az általuk megtakarított posztó mennyisége havonta meghaladja a 700 négyzetdecimétert. Ezen kívül a minőségi munka is eredmények közé tartozik.

A nevelés szolgálatában

Teodorescu Viorica könyvtárosnő mindenki ismeri a Gépjavító Üzemben. Hol ezen, hol pedig azon az üzemszervezőn bukkán föl karcsu alakjával. Mindenki számára van egy-egy kedves szava, mosolya. Egyik nap könyvekkel megpakoltan érkezett az újjárú részlegre, másnap pedig a kasszaellenőrsi részleget kereste fel: új műveket hozott a mozgókönyvtárak számára, melyeknek könyvtárolmányát már mind elolvasták az ott dolgozók.

Egy alkalommal a kettős részlegen az IMSZ tagok gyűlése jött össze. Amikor a napirendi pont végetért, a könyvtárosnő bejelentette az egybegyűlteknél, hogy könyvismerető-előadást tart Titus Popovici: Strainul című könyvéről.

Tetszett az irodalmi előadás az egybegyűlteknél, akik szívesen hallgatták meg a nagyrészt Aradon lezajlott történetet.

Az egyes számú részleg vezetője keszűben és a könyvtárosnővel együtt a könyvtárolmányok felcsemléséről, munkásságáról szövelt, megismertette az itt dolgozókkal a Groapa (Gödör) és a Fecerea Lumii (A világ teremtése) című mű-

Néhány mondatban

A régi kedvelői nagy érdeklődéssel várják a fővárosi 23. August stadionban vasárnap sorra kerülő román-francia találkozót. Csütörtök este megérkezett a fővárosba a husz tagú francia keret, élén a Camberabero-fivérekkel, valamint Darrouy, Dauga, Dedieu és más ismert játékosokkal. Sportolónk könnyű edzésekkel folytatják előkészületeiket.

Csapatunkat az alábbi keretből állítják össze: Drohota, T. Radulescu, Al. Ionescu, Stolica, Teofilovic, Iordachescu, Preda, V. Rusu, Serban, M. Rusu, Demian, Zlatoiaru, Moraru, Stănescu, Mateescu, Chiriac, Giurgiu, Wusek, Dragomirescu, Irimescu, Nica, Ciobănel és Penciu.

A 14.45 órakor kezdődő mérkőzést az ir Kevent Dominic Keleher vezeti.

A román labdarúgó szövetség kitűzte az elmaradt A-osztályú bajnoki mérkőzések idejét. Vasárnap, november 29-én a Ploiesti Petrolul saját pályáján a Bukaresti Rapidal játszik. A fővárosban a Bukaresti Dinamo a Pitești dinamoval, Konstancán pedig a Farul a Bukaresti Steaua csapatával mérkőzik.

A többi hátralékos mérkőzés programja: december 2: Arad UT — Bukaresti Rapid; december 5: Pitești Dinamo — Bukaresti Steaua; december 6: Bukaresti Rapid — Konstancal Farul és Bukaresti Dinamo — Iasi CSMS; december 9: Bukaresti Rapid — Nagybanjau Minerul; december 10: Kolozsvári Stiinta — Bukaresti Dinamo; december 12: Bukaresti Steaua — Nagyváradu Crisul; december 13: Nagybanjau Minerul — Bukaresti Dinamo; december 17: Bukaresti Dinamo — Bukaresti Progressul; december 20: Bukaresti Rapid — Bukaresti Steaua; december 24: Bu-

karesti Rapid — Bukaresti Dinamo és Brassói Steagul Rosu — Bukaresti Steaua; december 27: Bukaresti Dinamo — Bukaresti Steaua.

A csütörtök reggeli francia újságok sportrovata részletesen foglalkozik a Bukarestben vasárnap sorra kerülő francia-román rögbi mérkőzéssel. A lapok két érdekes nyilatkozatot is közölnek.

Az egyikben Pierre Albaladejo volt válogatott játékos ezeket mondja a vasárnapi mérkőzésről: Crauste, a Camberabero-fivérek és a többi játékos is jó formában van. A francia csapat még soha sem készült fel ilyen jól, hogy megszerezze a győzelmet, amelyet már több éve óhajtottunk...

Mindenekelőtt a románok háta mögé kell kerülünk, s egész idő alatt arra kell törekednünk, hogy meghússuk védekezésüket, amely erős oldaluk... Tehát ne adogassunk a labdát kézzel-kézzel, hanem rugjuk a románok térfelére, még pedig fölöttük s így kényszerítsük őket állandó visszafordulásra...

A két Camberabero-ra csak az a feladat hárul, hogy az ellenfél mögött előrelökjön a labdát. Ha ez nem történik meg, s a francia csapat labdával a kézben próbálja meg áttörni az előnyvonalat, nagy kockázatot vállal. Jean Prat, a csapat műszaki vezetője tegnap délután ezeket mondotta: Játékosainknak nem szabad túlzottan egyéni akciókra törekedniük. A csapatszellem erősítéséért két edzést is tartunk pénteken meg szombaton. De ettől függetlenül ki kell jelentenem, a román rögbi ma már olyan magas színvonalat ért el, hogy egyáltalán nem számíthatunk arra, ami 1957-ben Bordeaux-ban történt.

Az aradi Allami Filharmonia szimfonikus zenekara szombaton, november 28-án este 8 órakor tartja a Kulturpalota nagytermében az évad IX. szimfonikus hangversenyét.

Vezényel: NICOLAE BRINZEU, közreműködik: MARINA CRILLOVICI (Bukarest), a III. Enescu nemzetközi versenyen első díjjal kitüntetett szopránénekesnő.

Műsor: M. ANDRICU: Négy rusztikus kép (bemutató előadás); OPERAÁRIK, CSAJKOVSKIJ: VI. patetikus szimfónia.

Vasárnap, november 29-én délután 11 órakor, ifjúsági hangverseny.

Bérlők részére a 9. számú szelvény érvényes. Jegyek az ünnökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztárában.

A nagyváradi Állami Színház magyar tagozatának vendégjátéka

December 4-én, 5-én és 6-án a nagyváradi Állami Színház magyar tagozata városunkban vendégszerepel. Mindhárom előadás jelentős alkotás a színház munkájának egészéért tekintve és minden bizonnyal lehetőséget nyújt annak az utnak a lementésére, amelyet a városi színház az utóbbi hónapokban megtett.

Tennessee Williams: Orfeusz alszáll című drámája nagyszerű alkotás, amelyet a színház kedvelő népes táborának jó része már ismer. Magyar nyelven hazánk egyetlen együttese sem próbálkozott a darab színrevitelével. Most a nagyváradi előadása lehetővé teszi Tennessee Williams remekművének közelebbi megismerését. A darabot Szabó József rendezte, a diszetteket és jelmezeket Nagy Sándor tervezte. A főszereplők közül számos kedves ismerőssel találkozhat az aradi közönség. Felép a többi között G. Világyos Lili, Varga Vilmos (a temesvári Állami Színház magyar tagozatának művésze, aki mint vendég mulatkozik be Val szerepében), Solli Miklós, Ferenczy Annamária, Balogh László, Biluska Annamária, D. Halasi Erzsébet, Szokolay Zsuzsa, Laczó Gusztáv, B. Baló Ida, H. Hász Klári, Bárdi Teréz.

Moliere: A jósvény című vígjátéka a nagyváradi Állami Színház

legnagyobb sikerei közé számít. Bizonyíték az az is, hogy közel-kezik a századik jubileumi előadás. Gróf László dr., az RNK érdemes művésze ezzel az előadással ünnepli színesítő és rendezői pályafutásának 50. évfordulóját. A jósvény-t dr. Gróf László rendezte, Harpagon szerepét is ő alakítja. A diszetteket Nagy Sándor, a jelmezeket Zsidi Eliza tervezte. A főbb szereplők: Palóczy Frigyes, Gábor Katalin, Gulácsy Albert, R. V. Bea, Szögi Arany, Balla Miklós, Tanai Emil és Sugár Jenő.

A zenés színpadi művek kedvelőire is gondolt a nagyváradi színház. Kirculescu: Toldi-közös a szerelmekkel című új, nagyszerű operettjének aradi bemutatóját bizalmas érdeklődéssel várják. Az első előadásra alig három hónappal előttről került sor Nagyváradon és az operett azóta közel harmincszor szerepelt műsorban. A kedves történet, a friss, dzsessz hangszerezés

zene minden bizonnyal kellemes szórakozást nyújt majd a közönségnek. Rendezője Gábor József, vezényel Matolcsy Zoltán. A diszetteket és jelmezeket Zsidi Eliza tervezte. A mintegy hetven tagú együttesből kiemeljük a főbb szerepeket megformálókat: Papp Magdát, Belényi Ferencet, Cseke Sándort, Cs. Tóth Kovács Ilonát, Palóczy Frigyes, Gábor Katalint, Szögi Aranyt, H. Hász Klárit, Tanai Emil, Szokolay Zsuzsát és Tóth Sándort.

A nagyváradi színház aradi vendégjátékának részletes programja a következő: december 4-én, pénteken fél 5 órakor: Tennessee Williams: Orfeusz alszáll, este 8 órakor: Moliere: A jósvény; december 5-én, szombaton d. u. fél 5 órakor: Moliere: A jósvény, este 8 órakor: Tennessee Williams: Orfeusz alszáll; december 6-án, vasárnap fél 5 órakor és este 8 órakor: N. Kirculescu: Toldi-közös a szerelmekkel.

Hazai szerző műve, hazai szólista

Az aradi szimfonikusok hétfői hangversenyének műsorán hazai szerző alkotása, operaáriák és Csajkovszkij VI. (patetikus) szimfóniája szerepel.

MIHAIL ANDRICU neve elválaszthatatlan a román zene fejlődésének kezdeti szakaszától. Mihail Jora-val együtt azon alkotók közé tartozik, akik a román zenei iskola keretében megteremtik a szimfonikus és kamarazenei stílust.

M. Andricu 1897-ben született Bukarestben, az ottani konzervatóriumban végezte tanulmányait. D. G. Kiriac és A. Castaldi, valamint Robert Klenk voltak tanárai. Párizsban tökéletesítette zenei ismeretét Vincent d'Indy és Gabriel Fauré irányításával. Erdekességként megemlíthetjük, hogy ugyancsak itt, a francia fővárosban szerezte meg a jogi doktorátust is.

Gazdag zeneszerzői munkásságot fejtett ki: írt 6 szimfóniát, 4 szimfóniát, 2 nyitányt, szvitet, a Lucafárlu balettenét (Eminescu költeményeinek alapján), kamarazenei szerzeményeket, kórusműveket és még számos más kisebb művet. Sikeres alkotói tevékenysége során M. Andricu beigazolta művészi hitvallásának helyességét, azt ugyanis, hogy a ne-

pi dallamvilág, valamint bármilyen fémá népzenei felfogásban művészi feldolgozható a hagyományos szimfonikus és kamarazenei formákban.

Mihail Andricu nemcsak mint sokoldalú alkotó és kiváló zongoraművész, hanem mint zenepedagógus is jelentős érdemeket szerzett.

Zenei kalauz

A bukaresti „Ciprian Porumbescu” zeneconservatóriumban, mint a zeneszerzés tanára három évtizeden keresztül jelentős oktató-irányító munkát fejtett ki. Alkotói munkájának elismeréseként számos hivatalos elismerésben volt része: 1924-ben megkapta a George Enescu díj I. fokozatát, 1947-ben a nemzeti díjat, megválasztották az RNK Akadémiájának tagjává, kitüntették az RNK Akadémiája „Ciprian Porumbescu” alkotói díjával, az RNK művészeinek érdemes mestere címmel és 1954-ben pedig állami díjjal.

A Filharmonia műsorán lévő négy szimfonikus vázlat a falusi élet szépségeit mutatja be sajátos témaválasztással, a román népzenei elemek gazdag felhasználásával és mesteri hangszereléssel.

Pionfrok kitüntetése

Az iskolákban, művelődési házakban és művelődési otthonokban országsszerte most folynak a hagyományos rendezvények, amelyek keretében az Ifjúsági Szövetség kitünteti a tanulásban és szervezeti tevékenységben eljóró pionirokat.

A pioniroknak jó jegyeket és példás magaviseletet kell felmutatniuk ahhoz, hogy megkapják a pionir-kitüntetéseket: a bluzon viselő egy vagy két vöröscsillagot. Ezenkívül igényeznek minél jobban megismerni a párt vezette dolgokat és ifjak harci múltját, országunk nagy szocialista alkotásait. (Agerpres).

Jelenet Tennessee Williams: Orfeusz alszáll című drámájának I. felvételéből. (Val: Varga Vilmos, Carol: D. Halasi Erzsébet.)

Albánia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából

Ünnepi gyűlés a fővárosban

A Külföldi Kulturkapcsolatok Román Intézete péntek délután a bukaresti SZKT Színházban gyűlést rendezett Albánia fasiszta iga-
alóli felszabadulásának 20. évfor-
dulója alkalmából.

Részt vett az RMP KB több tagja, miniszterek, központi in-
tézmenyek és társadalmi szerve-
zetek képviselői, akademikusok és
más tudományos, művészeti és
kulturális személyiségek, nagyszá-
mu dolgozó.

Jelen volt az Albán Népköztár-
ság bukaresti nagykövete és a
nagykövetség más tagjai.
A gyűlést Ion Cotot elvtárs, az
RMP KB tagja, az SZKT titkára
nyitotta meg.
Ezután Octav Livezeanu elvtárs,
a Külföldi Kulturkapcsolatok Ro-
mán Intézetének alelnöke és Rapi
Gjermani, az Albán NK nagykö-
vete mondott beszédet.
A gyűlés végén albán filmeket
vetítettek.

A Román NK párt- és állami küldöttsége megérkezett az albán fővárosba

A Román NK párt- és állami
küldöttsége csütörtökön Tiranába
érkezett.

A küldöttséget Ramiz Alia, az
Albán Munkáspárt KB Politburo-
jának tagja, a KB titkára, Manush
Myftiu, az Albán Munkáspárt KB
Politburojának tagja, a Miniszter-
tanács első alelnöke, miniszterek

és más hivatalos személyek fogad-
ták. Jelen voltak Tiranában akk-
reditált diplomáciai képviseletek
vezetői. Ott voltak a Román NK
nagykövetségének tagjai is.
A két ország állami himnuszá-
nak elhangzása után Dumitru Co-
liu elvtárs Ramiz Alia kíséretében
eltért a diszszád előtt.

Román-lengyel kulturális-tudományos együttműködési egyezményt írtak alá

November 26-án Varsóban újabb
kulturális-tudományos együttműkö-
dési egyezményt írtak alá a Román
NK és a Lengyel NK között. Az
egyezmény meghatározza a két or-
szág együttműködésének elveit és
a cserék széles körű fejlesztését
irányozza elő a tudomány, az ok-
tatás, a művelődés és művészet, a
sajtó, a rádiótelevízió stb. terén.
Az aláírásnál a Román NK ré-

szerő jelen volt a jelenleg a Len-
gyel NK-ban tartózkodó Constant-
in Craciun, a Művelődés- és Mű-
vészetügyi Állami Bizottság elnö-
ke, Al. Tujon, a Román NK varsói
ideiglenes ügyvivője. Lengyel rész-
ről részt vettek: Wincenty Krasko,
a LEMP KB kulturális és műve-
szeti osztályának vezetője, Tade-
usz Galinski művelődésiügyi mi-
niszter és más hivatalos személyek.

Ameglikben vetítik

MURESUL: Cherbourg-i eser-
nyők. STUDIO: Hatari. VEAC
NOU: Tűzben edzettek. IF-
JUSAGI: A nevetés napjai.
VICTORIA: Az ezüst tó kin-

cse. PROGRESUL (Ujrad): A
szerelem kora. SOLIDARITATEA
(Gáj): A San Marego-i tolvaj.
MIKELAKA: Eg és mocsár. CFR
(Mosóczy-telep): Románia, 1964-es
látvány.

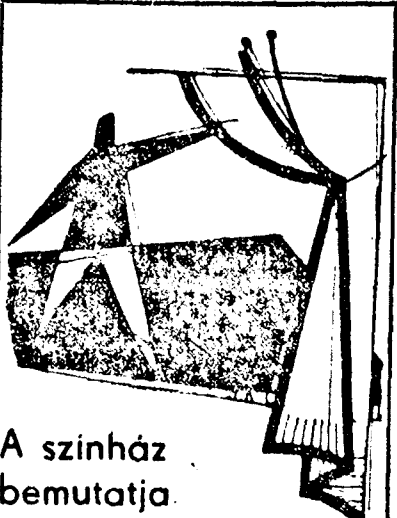
Előadások kezdete: MURESUL:
10; 12; 14.15; 16.30; 18.45 és 21
órakor. STUDIO: 10; 14; 17.15 és
20.30 órakor. Veac Nou és Tiner-
etuli: 11, 14.45, 16.45, 19, 21 óra-
kor. Victoria: 14.45, 16.45, 19, 21
órakor. Progresul (Ujrad): 16,
18, 20 órakor. Solidaritatea (Gáj)
és Mikelaka: 17, 19 órakor.

KÖZPONTI LOTTO

A Központi Lottó november 27-i
húzásának nyerőszámai:
25 10 31 66 76 35 50 57 36 52
Különleges húzás: 24 55 54
Nyereményalap: 980 437 lej.

A televízió mai műsora

19: Bukaresti Dinamo—Berlini
Vorwärts férfi kézilabda mérkőzés.
19.30 TV híradó. 19.40: A kézilab-
da mérkőzés második félidője.
20.10: Az állatok életéből (XX).
20.35: Operetttrészek. Közremű-
ködnek: Cleopatra Melidoneanu,
Maria Dumitrescu, Doina Ionescu,
Ludovic Spiess, George Hazgan,
Tedy Dumitrescu és az Állami O-
perettszínház balettcsoportja. Kon-
ferál Ioana Radulescu és Valen-
tin Plataneanu. A zenekart Viorel
Dobos vezényli. 21.30: Esztrád-
hangverseny — közvetítés Szófiá-
ból. Befelezésű hírek, sport és
időjárásjelentés.

A színház bemutatja.

SZOMBATON, november 28-
án este fél 8 órakor: Viforul
(G-bérlét).

VASARNAP, november 29-én
délután fél 4 órakor: Viforul
(Bérlétszűnet). Este fél 8 óra-
kor: Casnicia nu-i joacă.

Az aradi Gépjavitó Üzem

Kogálniceanu utca 45 szám

ALKALMAZ

- Közgazdást (önköltségi ár)
- Technikusokat
- Raktárfőnököket
- Hengerelt áru elosztót
- Traktor cserealkatrész elosztót
- Vasesztergályosokat
- Villany- és autogén hegesztőket

Az érdeklődők forduljanak a vállalat személyzeti osztályához.

KÜLPOLITIKÁBAN

A KGST külkereskedelmi állandó bizottságának ülése

MOSZKVA (Agerpres).
Moszkvában aláírták a KGST
külkereskedelmi állandó bizottsága
november 17 és 20 között megtar-
tott 15. ülésének jegyzőkönyvét.

A bizottság ajánlásokat fogadott
el a tagállamok közötti további á-
rucseré bővítésére. Az ülés jóvá-
hagyta az 1957-ben elfogadott ál-
talános áruszállítási feltételek tö-
kéletesítésére vonatkozó javaslatot.
figyelembe véve a tagállamok
külkereskedelmi szervezeteinek e
léren szerzett tapasztalatait.

A bizottság jóváhagyta 1965. évi
munkatervét, amely egyebek között
előírja a tagállamok 1966—

1970 évekre megkötendő hosszule-
járati kereskedelmi szerződéseket,
illetőleg az ezt megelőző és rövi-
desen sorra kerülő tárgyalásokkal
kapcsolatos kérdések megvitatá-
sát.

A bizottság ülésén részt vettek
Jugoszlávia képviselői is annak az
egyezménynek az alapján, amelyet
a KGST és a jugoszláv kormány
között a Jugoszláv SZSZK részvé-
teléről a KGST-szervek munkájá-
ban.

Megfigyelői minőségben jelen
voltak a bizottság ülésén a Viet-
námi DK, a Kínai NK, a Koreai
NDK és Kuba képviselői.

Belgrád

Megnyílt a nisei elektronikai ipar kiállítása

BELGRÁD. (Agerpres.) — C.
Oprica tudósítása:
Belgrádban megnyílt a nisei e-
lektronikai ipar kiállítása. Az e-
gyik újdonság, amelyet először
mutatnak be nyilvánosan, az or-
vostudományban használt kobalt-
bomba. A nisei elektronikai ipar
jövőre még négy kobaltbombát áll-
lít elő.
A kiállításon láthatók a szív-
működést ellenőrző új EKG—300 ké-
szülékek, különféle orvosi műse-
rek és ideggyógyászati berendezé-
sek.
Új típusú televíziókat és tran-

szistoros rádiókat is kiállítottak.
A készülékek tervezői nemcsak a
kiváló műszaki tulajdonságokra,
hanem a szép kivitelezésre is fi-
gyelmet fordítottak. Kiállítottak
nyolcféle televíziós készüléket is,
amelyek képernyőjének átlója 59
cm. Bár a nisei elektronikai ipar
már színes-televíziókat is gyárt,
a kiállításon egyelőre nem mutattak
be ilyeneket. 17 új rádiótípus
szerkesztés és méret tekintetében
különbözik az eddig gyártott típu-
soktól.
A kiállításon részt vesz a Bo-
risz Kidrics és a Mihailo Pupin
nukleáris kutatóintézet és a mű-
szaki-vegyszeri-kohászati kutató-
intézet is, amelyekkel a nisei elekt-
ronikai ipar szorosan együttmű-
ködik.

A nisei elektronikai ipar
létrehozta a Mihailo Pupin inté-
zetben tervezett TFR—20 elektro-
nikus agyat. Az újdonságok kö-
zött látható egy gép, amely egy-
idejűleg 100 különféle mérést és
műveletet végez. Kiállítottak egy
olyan készüléket is, amely ibolyán-
tuli sugarakkal gyorsan és csál-
hatatlanul megállapítja, hogy az
ércpénzek valódiak-e vagy hamis-
ak.

CSEN I MARSALL, A KINAI
NK KÜLGYMINISZTERE
DZSAKARTABA ÉRKEZETT
DZSAKARTA (Agerpres).
Amint az Új Kína hírigyűnkö-
sége közli, Csen I marsall, a Kínai NK
Államtanácsának alelnöke, külgy-
miniszter pénteken az indonéz kor-
mány meghívására barátai látoga-
tásra Dzsakartába érkezett.

Jövő évben új olajfinomított
helyeznek üzembe Rieka közelé-
ben. Az új finomított az óceánjá-
ró hajók számára szükséges ü-
zemanyag előállítására szako-
sítják. Az olajfinomító jövő év-
ben 80 ezer tonna magas ok-
tánszámú üzemanyagot termel.

A kragujevac (Szerbia) Crve-
na Zastava autógyárban meg-
kezdtek a Zastava—1500 típu-
sú új gépkocsi gyártását. A 75
lóerős, 4 hengeres, 1481 köbcenti-
méteres motorral ellátott gépkocsi
150 kilométeres óránkénti se-
besség kifejtésére képes.

A szvetzarevol „Mosa Plade”
kábelgyárban november 26-án új
részleget helyeztek üzembe, a-
mely műanyagból szigetelő ka-
beleket állít elő.

KINAI NK. — A pekingi 2-es szamu szövödét csupa hazai gyárt-
mányú fűtés-fűtőgéppel szerelték fel.

Kongóban a helyzet továbbra is feszült

A felkelő csapatok ellentámadása Stanleyvilleben

STANLEYVILLE (Agerpres).

A kongói felkelők tegnap este
heves ellentámadást intéztek a
stanleyville-i belga csapatok és a
kormányerők ellen, s a város egy
részét visszafoglalták — jelent a
Reuter tudósítója. Kemény harcok
folynak a város európai részében
és egyes afrikai negyedekben. A
hírigyűnkösg hangsúlyozza, hogy
a helyzet feszült, s idezi egy bel-
ga tiszti nyilatkozatát, amely sze-
rint a kormánycsapatok és a belga
ejtőernyősök „csupán egy negy-
zet mérföldnyi területet tartanak a ke-
zükben a város központjában”. A
csütörtök este Leopoldville-be viz-
szatért sajtótudósítók úgy vélik,
hogy Stanleyvilleben semmit sem
lehet vélegesen tekinteni.

Paulis helységben, ahol tegnap
belga ejtőernyősök dobta le, a
hadműveletet folytatódott. A bel-
ga csapatok a város körül 30 ki-
lométeres körzetben harcolnak. A
fehér lakosságot Leopoldville-be
szállították. Nem lehetne azt állí-
tani, hogy a város véglegesen ki-
került a felkelők kezéből. A Fran-
ce Presse hírigyűnkösg megjegyzi,
hogy a kongói kormánycsapatok
még 350 kilométernyire vannak
Paulistól, s a felkelők kemény el-
lenállásába ütköznek.

A sajtóügynökség jól értesült
nairobi forrásokra hivatkozva je-
lent, hogy Thomas Kanza, a fel-
kelők képviselője táviratot kapott,

amely szerint Christophe Ghenye,
a stanleyville-i kormány vezetője
és a hazafias erők többi vezetői
biztonságban vannak.
Spaak belga külügyminiszter
Brüsszelben kijelentette, hogy a
partizánok kezén lévő területekről
elszállították az összes fegyvereket.
Azt állította továbbá, hogy a belga
csapatokat a jövő hét elején visz-
szarendelhetik Belgiumba.

amely szerint Christophe Ghenye,
a stanleyville-i kormány vezetője
és a hazafias erők többi vezetői
biztonságban vannak.
Spaak belga külügyminiszter
Brüsszelben kijelentette, hogy a
partizánok kezén lévő területekről
elszállították az összes fegyvereket.
Azt állította továbbá, hogy a belga
csapatokat a jövő hét elején visz-
szarendelhetik Belgiumba.

Az afrikai államfők és kormányok elítélik a kongói idegen beavatkozást

DAR ES SALAAM (Agerpres).
Az afrikai államfők és kormá-
nyok változatlanul elítélik a kon-
gói idegen katonai beavatkozást.

Julius Nyerere, Tanzania Egye-
sült Köztársaság elnöke sajtónyí-
latkoztában kijelentette, hogy a
beavatkozás az afrikai földrész
megsértését jelenti, s elkerülhetel-
lenül kihatással lesz a független
afrikai államokra.

A Mogadiscio-ban kiadott hiva-
los nyilatkozatban a Szómáliai
Köztársaság kormánya elítéli a
kongói idegen katonai beavato-
zást, s leszögezi, hogy Kongó szu-
verénitásának előre megfontolt
megsértése közvetlen veszélyt je-

lent az egész afrikai földrész sta-
bilitására.

Mashour Zeidoun sziriai tájéko-
ztatásügyi miniszter kormánya ne-
vében kijelentette: a belga ejtőer-
nyősök kongói intervenciója be-
avatkozás a szabadságról és nem-
zeti szuverenitásról küzdő kongói
nép belügyeibe. Közölte, hogy Szi-
ria támogatja a kongói nép harcát
az idegen katonai intervenció el-
len.

A zambiai kormány nyilatkozata
leszögezi: az afrikai államok kö-
zötti vitákat és konfliktusokat az
Afrikai Egység Szervezetének és
az Egyesült Nemzeteknek kell
megoldania, nem pedig idegen ka-
tonai intervencióval.

Ben Bella üzenete az afrikai államfőkhöz

ALGIR (Agerpres).
Amint a MEN hírigyűnkösg je-
lent, november 26-án Ahmed Ben
Bella, az Algériai Demokratikus és
Népi Köztársaság elnöke üzenetet
intézett az afrikai államfőkhöz, s
ebben rámutat, hogy a belga ejtő-
ernyősök amerikai repülőgépek se-
gítségével végrehajtott stanleyvil-
le-i intervenciója „az egész afrikai

földrész biztonságát és független-
ségét fenyegeti”.
Ben Bella javasolta, hogy az af-
rikai államok tanulmányozzák, mi-
lyen hathatós intézkedésekkel vet-
hetnek véget az Afrikai Egység
Szervezete tagállamai elleni fegy-
veres agresszióknak. Felkérte az af-
rikai államokat, hogy tegyenek
meg minden intézkedést Kongói
függetlenségének szavatolására.

BRAZILIA

Szövetségi csapatok érkeztek Goias államba

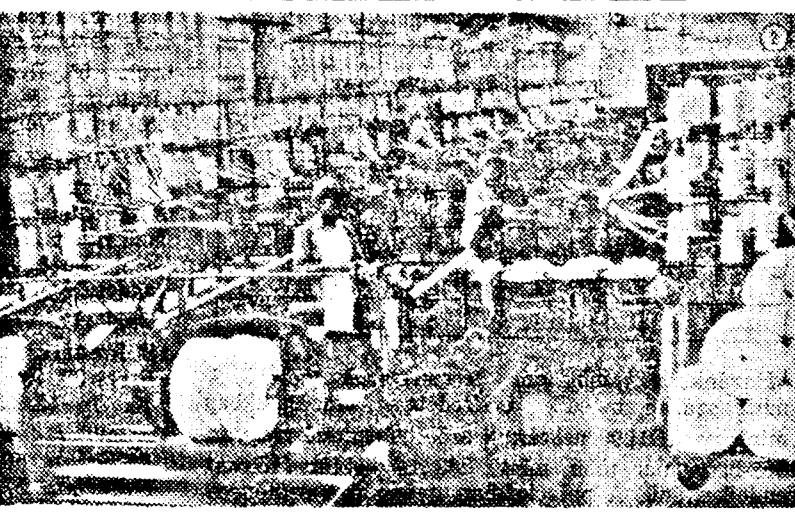
Castello Branco, Brazília elnö-
ke törvényrendelettel utasította a
szövetségi csapatokat, hogy avat-
kozzanak be Goias államban, majd
pedig konkrét lépéseket tett. Hiva-
talos közlemény szerint Meira Mat-

tos ezredet, az elnök katonai ka-
pitányának helyettes vezetőjét kor-
mánybiztosnak neveztek ki Goias
államba. Az ezredes már meg is
érkezett Goiániba, az állam fő-
városába. A France Presse szerint
a szövetségi csapatok már egy he-
te elfoglalták Goiánit és légi ut-
ton állandó erősítéseket kapnak.

A Rio Press International
szerint Rio de Janeiroban légi és
haditengerészeti egységeket helye-
tek a város közelébe. Brasiliá-
ban, az ország fővárosában össze-
ült a kongresszus, hogy megvitat-
sa a goiasai eseményekkel kapcsola-
tos elnöki intézkedéseket.

Mint ismeretes, a szövetségi kor-
mány összehívással vádolta
Mauro Borgest, Goias állam kor-
mányzóját és felkérte, hogy mond-
jon le. Borges azonban közeli
munkatársaival együtt továbbra is
a kormányzó palotában tartózkod-
dik.

Amint Brasiliából jelentik, Mau-
ro Borges, Goias állam kormány-
zója átruházta hatáskörét Meira
Mattoz ezredesre, a brazil szövét-
ségi kormány biztosára. Goiánia,
Goias állam közigazgatási székhé-
lye és az ország többi része között
gyakorlatilag megszűnt az össze-
kötés, amióta a hadsereg átvet-
te a telefonközpont és más goiasi
stratégiai pontok ellenőrzését. Bra-
síliai hírek szerint Goias államban
nem került sor incidensekre. Hang-
súlyozzák, hogy Mauro Borges e-
gyéni szabadságát a legfelsőbb bi-
róság határozata szavatolja. Meira
Mattoz ezredes egyik közleménye
rámutat, hogy Goias állam kor-
mányzóját az ellene felhozott vád-
dak miatt távolították el, s ezért
nem folytathatná kormányzói tevé-
kenységét. Meira Mattoz szerint
Goiániba azért vezényelték kato-
naságot, hogy megvédje a törvé-
nyeket és a rendet a szubverzívó
szemben. Ez utalás a Goias állam-
ban észlelt legutóbbi kormányvél-
lenes akcióra, amelyeket Castello
Branco elnök intézkedései váltottak
ki Joao Goulart megdöntése után.

KINAI NK. — A pekingi 2-es szamu szövödét csupa hazai gyárt-
mányú fűtés-fűtőgéppel szerelték fel.

RÖVIDEN • RÖVIDEN • RÖVIDEN • RÖVIDEN • RÖVIDEN • RÖVIDEN

KAIRO. A Dél-afrikai Körtárs-
ság Pánafrikai Kongresszuspartja
üdvözölte Harold Wilson brit mi-
niszterelnöknek azt az elhatározá-
sát, hogy embargó alá veszi a
DAK-ha irányuló fegyverszállítást.

A párt nyilatkozatában meglege-
dést fejezi ki, hogy a laburista
kormány, uralomra jutása óta, e-
gyetlen engedélyt sem adott ki
fegyverszállításra a DAK-ba.

NEW YORK. New Yorkban be-
jelentették, hogy november 30-án,
az ottani Egyesült Nemzetek te-
rén megnyílik a Nemzetközi Ne-
velésügyi Intézet új, 14 emeletes
központi székháza. A megnyitó
ünnepségre meghívják a különbö-
ző kulturális és nevelésügyi sze-
vezeteknek mintegy 500 személyi-
ségét. Részt vesz U Thant, az
ENSZ főtitkára is.

Az 1919-ben alapított intézet az
USA és a világ különböző orszá-
gai közötti nevelésügyi és kultu-
rális cserék kérdéseivel foglalkozik.
Regionális hivatalai
vannak Chicagóban, Denverben,
Houstonban, San Franciscóban,
Washingtonban, Limában, Nai-
robiban és Bangkokban. Az év vé-
gig Nyugat-Európában is meg-
nyílik egy irodája.

TOKIO. Amint a Japan Press
hírigyűnkösg jelenti, Ejszaku Sza-
to, Japán új miniszterelnöke ja-

nuár 10 és 15 között találkozik
Lyndon Johnsonnal, az USA elnö-
kével.

NEW YORK. Az ENSZ gazda-
sági és szociális tanácsának mű-
szaki segélynyújtó bizottsága el-
fogadta az 1965—1966. évi mű-
szaki segélynyújtási programot,
amelyet a december 1-én kezdődő
közgyűlési ülészek elől terjeszt-
nek.

A programban előirányzott 56,3
millió dollárt egyes ENSZ-tagál-
lamok segélyezésére fordítják.

PNOM PENH. Norodom Szi-
nuk herceg, Kambodzsa államfő
rádiónyilatkozatában közölte, hogy
az amerikai javaslat értelmében
hajlandó december 7-én Delhiben
tárgyalásokat kezdeni az Egyesült
Államokkal.

Mint ismeretes, Kambodzsa és
az Egyesült Államok viszonyában
azért állt be rosszabbodás, mert
az ország határán a dél-vietnámiak
támadásokat hajtottak végre s e-
zekben amerikai repülőgépek is
részt vettek.

BRÜSSZEL. A tüntetések eltá-
lása ellenére, a Brüsszelben tanuló
kongói diákok általános szövetsé-
ge sajtóértekezletet rendezett, a-
melyen elítélték a belga ejtőer-
nyősök kongói beavatkozását. A
belga külügyminisztérium hiva-
talosan közölte, hogy a kongói álta-

lános diákszövetség brüsszeli fiók-
jának vezetőit kiutasítják az or-
szágból.

CANBERRA. Az utóbbi napok-
ban Kelet-Ausztráliában kánikulai
meleg volt. November 26-án Sid-
neyben árnyékban 40 fok melegét
mutatott a hőmérő. Sok helysége-
ben erősen tűz ütött ki, amely
jelentős károkat okozott.

MOSZKVA. A Szovjetunióban
1963-ban 2,5 millió televízióke-
szülék, 4,8 millió rádiót és lemez-
játszós vezérlőket gyártottak.
Jelenleg a Szovjetunióban 11
millió lakosnak van televíziója, 70
milliónak rádiója.

GENF. Genfben közölték, hogy
november 30 és december 12 kö-
zött tartják meg Addis Abebában
a Nemzetközi Munkaügyi Szerve-
zet második afrikai regionális ér-
tekezletét. A napirendi pontok kö-
zött szerepelnek az afrikai munk-
kerővel, a korszerű iparfejlesztés-
sel, az afrikai nők munkafeltéte-
leivel és a bérézsi elvekkel kap-
csolatos kérdések.

Az értekezleten megvitatják Da-
vid Morsenak, a Nemzetközi Munka-
ügyi Szervezet vezérigazgató-
jának jelentését.

VARSÓ. Az év első kilenc hó-
napjában a lengyel kereskedelmi
flotta nyolc új hazai gyártmányú
hajóval gyarapodott. Ezek közül

a legnagyobb 14 ezer tonnás, a
többi 700 és 8500 tonna között
váltakozik. Szeptember végén a
196 hajóból álló lengyel kereske-
delmi flotta 1 228 000 tonnát kő-
pvelt. A lengyel hajók az idén
7,5 millió tonna árut és körülbe-
lül 14,5 ezer utast szállítottak.

TRIPOLI. A Cyrenaica Weekly
News libiai hetilap jól értesült kö-
rökre hivatkozva közli, hogy az
utóbbi időben jelentős eredmények
születtek a Líbia területén levő
angol katonai támaszpontok fel-
számolásával kapcsolatos tárgya-
lasokban. Az újság rámutat, hogy
a felek már megegyeztek az angol
csapatok kivonásának időpontja-
ban.

PHENJAN. A Koreai NDK-ban
1963-ban a kitermelőipar termelése
1946-hoz viszonyítva 15-szörösen,
az acélermelék gyártása 203-ször-
osan, a fémipari termelés 25-ször-
ösen növekedett. A háború utáni
időszakban Észak-Koreában szá-
mos vízi- és hőerőmű, valamint
több mint 1200 közepes teljesíté-
sű villamoserőmű épült.

PRAGA. A CTK jelenti, hogy
Csehszlovákia és Anglia küldöttsé-
gei befejezték prágai tárgyalásai-
kat az 1965. évi kulturális együtt-
működési programról. A program
egyebek között előírja ösztöndija-
sok cseréjét, közép- és felsőokta-
tanerők, tudományos dolgozók és

technikusok kölcsönös látogatását.
Fokozták a diák- és ifjúsági kül-
döttségcserét is.

A két küldöttség kidolgozta a
kulturális csereprogramot is.

NEW YORK. A Reuter hírigyű-
nkösg szerint Zenon Rossides, a
ciprusi állandó ENSZ-megbízott
levelet nyújtott át U Thant fő-
titkárnak s ebben hangsúlyozza,
hogy a sziget elnéye nyugodt és ja-
vul s van remény a helyzet nor-
malizálására.

A hírigyűnkösg rámutat, hogy a
levél a pacifikációs akciók akadá-
lyozásával vádolja a ciprusi török
vezetőket.

Rossides felkérte a főtitkárt,
hogy a levelet iuttassa el az ősz-
szes tagállamokhoz.

SANTO DOMINGO. A Domini-
kai Köztársaságban a politikai
loklók több rokoni éhségstrájkja-
ba kezdett. Tiltakozásul annál,
hogy üldözik azokat a személye-
ket, akik támogatják Juan Bosch
volt elnök rendszerét. Ezzel ka-
pcsolatban Donald Reid Cabral, a
dominikai kormányjunta elnöke ki-
jelentette, hogy a tiltakozó akció
részvevői „politikai agitációt” feje-
tenek ki és emiatt büntethetők.

Cabral megfenyegette a cukornád-
ültetvények munkásait is, akik ki-
jelentették, hogy sztrájkba lépnek,
ha nem teljesítik a házmester és a
munkakörülmények javítására
vonatkozó követeléseiket.

Kimenekünk a nyárról - az őszi felmérésről

NYÁR AZ ŐSZIBEN

Az őszi megfeszítette a természet nyári köntösétől s jogaik követel mindent. De van olyan hely, ahol minden hatalom. Eppen a napokban jartam ott: az ifjú természetbarátok temesvári országos kutatóállomásán, ahol örök nyár, trópusi növények zöldellnek, virágok illatoznak, méhek zümmögnek a ranyhalak ficánkolnak az akváriumában a hatalmas üvegtelek, kupolák alatt, ahol központi fűtés csövei ontják a kellemes meleget. Az első teremben a munkaszilárdok tökéletes rendben növények, magvak sorakoznak a mikroszkópok mellett a kis természetbarátokra várva. Az egyik tanúegyházban lon Cipár természetrajz tanár magyarázza a zöldség- és virágtermesztési kör tagjainak a helyszínen kinevelt paradicsommal sajátosságait. A kis természetbarátoknak ottlással és beporzással sikerült kinevelniük a SRTN (az állomás román elnevezésének kezdőbetűi) paradicsommal. A helyi paradicsomfajta kellemes ízű, húsos gyümölcse jól ellenáll a kártevőkkel és a jaggal szemben. A kísérleti parcellák hektáronként több mint 100 tonna termelt. Távolságban a kis virágterületek csodálják a földendront, amely meghazudtolva szubtrópusi természetét, hosszú évszázadok után kivirágzott. Virága hasonlít a kukoricacsőhöz, de az íze és az aromája olyan mint a dinnyé. Sok újdonsággal találkozunk a fitotechnika körében is. Az ifjú fitotechnikusok igen büszkék egy vadontermő, mexikói fajta kinevelt vörös szemű hibridkukorica.

köréjükre és egy másik fajta, amely fehér szemű. A hibrid jóval felülmúlja szülőit. A körhöz tartozó fiatal természetbarátok nem kevesebb, mint 25 fajta kukoricát és több mint 60 fajta gabonafajtát termesztettek. A körök tagjainak az állomás tiz hektárnyi kísérleti parcellát bocsátott rendelkezésére. A temesvári iskolák 650 tanulója látogatja az állomás köréit felépült havonként egyszer vagy kétszer. A mezei munkák kezdetéig az ifjú természetbarátok a jól fűtött melegházakban tevékenykednek.

Ezekben a napokban, amikor a hőmérő megközelíti a nulla fokot, a látogatókat leginkább a pálmaház vonzza a növényeknek ebben a birodalmában. A magas üvegkupola védelme alatt a bandjánk kedvükre nyújtóztatják óriási leveleket, az állomás saját hőmérőjének fejlesztett kellemes melegben. Ezek között hatalmas jurtokban függnek az illatos gyümölcsök. Körülöttük festői csoportokban szökkennek a magasba a szűd pálmák és eukaliptuszok, odob és citrom, narancs, mandarin- és olajfák, kávé- és kámporcserejék, bors- és babérbokrok. Ebben a környezetben a kis természetbarátok képezték el a kalandozhat távoli földrészek országába, Afrikába, Ázsiába, Dél-

Amerikába, ahonnan ezek az országunk növényvilágában nem szereplő növények származnak. Halász Ferenc professzor más ritka példányokat is megismerhet bennünk. Ilyen például a rovarozó Nephentes, a trópusi család, amelynek szurása napokon át megérződik, az agave, a kaktuszok, ezek a gyógyító hatású, nedves növények stb.

Utóljára az állomás természetéből rendezett kiállítást tekintjük meg. Mosolygó almák és körtek, hamvas őszibarackok és szőlőszemek tekintenek hívogatóan ránk. Megcsodáljuk a 80-100 cm hosszú hüvelyű óriásbabot, a Kinából hozott batóta nevű édes burgonyát, az ázsiai gyapotot, a turban alakú, sokszínű tököket és a gazdag gyümölcsöket buza-, kukorica-, ipari- és gyöngynövények, valamint egyéb magvakból.

A fiatal természetbarátok temesvári országos állomásán természetbarátok magvainak egy részét más országok fiatal természetbarátjai küldték csereajándékul. Másokat a több mint száz hazai iskolával fenntartott didaktikai és baráti kapcsolatok céljai a nevelik.

Victor Muresan, az Agerpres Bányatartományi tudósítója

Mykenei aranyeleltre bukkantak hazánkban

Kutatónk és sok külföldi tudós körében nagy érdeklődést keltett a hazánkban nemrég felfedezett középső bronzkorozakból származó aranyeleltre. Összesen 11, törzshasonló törzsi aranyból készült tárgyra bukkantak. Ezek közül a kisebbek külön-külön 230 grammal, a nagyobbak 400 grammal, a legnagyobbak pedig 505 gramm, hossza pedig 235 milliméter.

A Tirgoviste rajoni Persinari község határában talált tárgyak a szakértők véleménye szerint az időszakos bronzkorozakhoz tartoznak. Egyenesen a közszéghen 1954-ben kimutathatóan görög eredetű aranykardot is találtak, amely az új lelethez tartozó 11 törzshasonló szintén a bronzkorból maradt fenn.

Emil Condurachi akadémikus, a Román NK Akadémiája Régészeti Intézetének igazgatója úgy véli, hogy az aranykincsek és mykenei kultúrához tartoznak és valószínűleg egy helyi törzsfőnök tulajdonát képezték. Ezek a Mykene és hazánk jelenlegi területe között hajdan fennálló kapcsolatokról tanuszkodnak, s Európa e részében ritkaságszámba mennek. A Bukaresti Egyetem centenáriumi ünnep-

ségei alkalmából sok külföldi vendég tudós és szakember nagy érdeklődéssel szemlélte meg a persinari új aranyeleltre, amelyet nagy jelentőségű tudományos felfedezésnek tekint.

Az aranyeleltre tanulmányozó numizmatikusok feltételezése szerint a leletet alkotó aranytárgyak csere-eszközül szolgálhattak a pénz megjelenése előtt és az aranyforgalom egyik korabeli formáját jelentik.

HAZÁNK FESTŐI TÁJAIN

A BÉKÁS SZOROS

CSEPPEK A NAGYVILÁGBÓL

Az év március 27-i alaszkai földrengés a tudósok által eddig észlelt legnagyobb függőleges irányú változást idézte elő az óceán mélyén. Az óceánográfiai kutatások szerint az Alaszkai-félsziget partvidéke mentén három körzetben az óceánfenék több, mint 15 méterrel emelkedett. Megállapították azt is, hogy két partmenti sziget egymástól való távolsága 5-7 méterrel csökkent.

Különös gyűjtőszendvény került a hatalmába Martin Karlson malmói (Svédország) kikötő munkáit. A legkülönösebb nyelvek sokatlan és ritka szavakat gyűjtött és szótár szándékozik kiadni ezekből a szavakból. Karlson évek óta tanulmányozza a német, angol, orosz, arab, olasz és görög nyelvet. A Malmöbe érkező tengerészekről a nyelvtudók érdeklődik nyelvek legértékesebb és legszokatlanabb szavai iránt.

A Duna medrének kotrása közben a Gemenc és Dombor (Magyar NK) faluk közötti folyam szakaszban jégkorszakból óriás-

medve állkapcsára bukkantak. A folyó iszápjában évezredek óta eltemetett csontmaradvány teljes egészében maradt fenn. A régészeti leletet a székszárdi múzeumban helyezték el.

A kínai selyempipar már rég jól megérdemelt hírnevet szerzett magának. A felszabadulás után alakult selyempipari kutató intézet dolgozóit új rajzokat, mintákat és színeket terveztek a modern izlésnek megfelelően. Jelenleg 4000 különböző választékban válogathatnak a vásárlók.

Az egyik új választék a fényes szintetikus szálból és műgyaptból készült selyem, amely a csillagos éghez hasonló. Gyapjusszáll keverék a gyűrhetetlen selymet, amely hernyóselyem látszatát kelti.

Dr. Dmitrij Lebegyev, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája televíziós képközlítési Intézetének laboratóriumvezetője helyettesével együtt új eljárást javasol a nagy távolságú képközlítésre. Az új elgondolás lényege az, hogy csak a képek körvonalait

továbitják, s ezek alapján a ve-
vállomás rekonstruálja a teljes képet.

Az új eljárás még nem tökéletes, de már most is lényegesen javíthatja a nagy távolságú képközlítést, mert ugyanazzal az energiával három televíziós kép közvethető - egy helyett. A tudósok véleménye szerint az eljárás alkalmazható az összes távközlési eszközökkel - kábellel, rádió-relevonálakkal, valamint kvantikus generátorral működő távközlő berendezésekkel továbbított képekkel.

Romain Rolland tisztelőinek társasága az író levelezésének újabb kiadására készül Freulein Elsa címen. A kötet Romain Rolland 1906 és 1916 között Elsa Wolf fiatal írónőnek küldött leveleit tartalmazza. E levelek értékes kiegészítő a nagy francia író eddig kiadott levelezésének.

A Freulein Elsa című kötet előszava hangsúlyozza, hogy a most kiadásra kerülő levelek az író Jean Christophe című regényével kapcsolatban megfogalmazott esztétikai és politikai nézeteit tartalmazza.

Romain Rolland szembeséggült a dekadens művészettel, a népi művészek híve volt. A francia munkások 1909-es sztrájkjával kapcsolatban ezeket írta: „Bármilyen történet, mindig a szervezett és öntudatos dolgozók pártján állok... Mivel ahol a munka, ott van az élet is”.

MÁSODPERCENKÉNT két méter — a föld alatt

A bukaresti Központi Mezőgazdasági Kutatóintézet szakemberei az idén tovább tanulmányozták egyes rágcsálók életét és vándorlását. Rádióaktív izotópok segítségével egyebek között megállapították, hogy a földi kutya (Spalax leucodon) hogyan használja a föld alatti folyókat, milyen távolságokat tesz meg és milyen gyorsasággal halad, milyen gyorsan ás. A szakértők megállapították, hogy a földi kutya másodpercenként 60 centiméter sebességgel szalad földalatti járataiban, veszély esetén pedig eléri a másodpercenként két métert is. A földi kutya 4-5 óra alatt tíz méter út járót és mindössze 45 perc alatt 14 kiló földet taszít ki a föld felszínre. Az erre vonatkozó tanulmányok a káros rágcsáló elleni küzdelem hatékony módszereinek kidolgozását szolgálják.

A humor könyvéből

N.N. Bekatov akadémikus dolgozószobájába berontott egy izgatott ifjú ezt kiáltva:

— Nikolaj Nikolajevics, tolvaj van az Ön könyvtárában!

A tudós nyugodtan felnevelt írásból, s ezt kérdezte:

— És mit olvas?

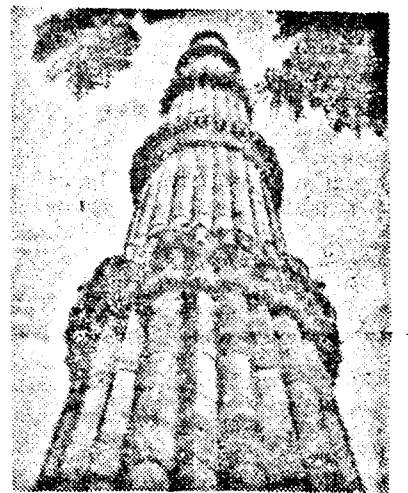
Eppen befejeződött Beethoven IX. szimfóniája. Mister Brown gondolatába merült:

— Hello, juuk! — kiáltotta oda a zenekar tagjainak, amikor végül is határozott. — Hívják ide a zeneszerzőt! Megvásárolom a X. szimfóniát és a következőket, akármennyit is ír!

A jegyzető: Kérem, dobja el a cigarettát. Ebben a jűlkében csak akkor lehet dohányozni, ha valamennyi utas beegyeznek.

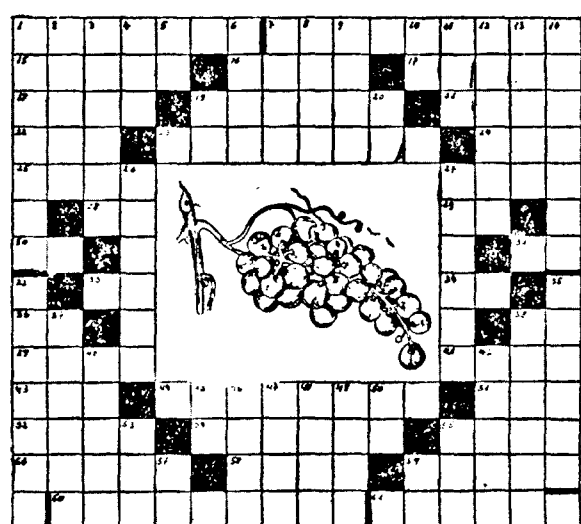
Az utas: De egyedül vagyok!

A jegyzető: Akkor várja meg, míg jön valaki.

A Qutab minaret

„Jó bornak nem kell cégér“

Hazánkban ösödök óta termesztünk szőlőt. A múlt század hetedik évtizedében országunkban mintegy 150 000 hektárnyi szőlőt tartottak nyilván. 1962-ben már több, mint 263 000 hektár szőlővel rendelkezünk. A palackokban gyöngyöző szőlőnedv világhírre tett szert és a román borok sok arany-, ezüst és bronzérmel nyertek a nemzetközi borversenyeken. Hogy hol terem ez a híres szőlő, arra rejtélyünk vizsintés 1, 7, 23, 44, 60, 61, valamint a függőleges: 14, 26, 27, 32, 35 számai alatt találjuk a választ.

VIZSZINTES: 15. Harag — latinul. 16. Légyfajta. 17. Sík. 18. Vissza: szerzte... (ék. hiány). 19. Német kémikus (1835—1917). 21. Zola regény. 22. Róman személyes névmás. 24. Szakadt láncl. 25. Egítest névelővel. 27. Tér. 28. Nátrium vegyjele. 29. Négyértelmű szó (ék. hiány). 30. Lám. 31. Feltételes kötés. 33. Mű. 34. 900 római számmal. 36. Lekvár. 38. Kicsinyítő képző. 39. Vissza: Páncslesek-reny fonetikusán (ék. hiány). 41. Előgeled. 43. Korzak. 51. Régi ürmérték. 52. Vissza: Ertesítés — franciául. 54. Kirak. 55. A.F.E.V. 56. Vissza: lent. 58. Arcot vége. 59. Költőszösz.

FÜGGŐLEGES: 2. Ókori Görögországban: kerek épület zenei előadások és versenyek tartására. 3. Híres flamand festő. 4. E.U.S. 5. Sima egynemű hangzó. 6. A nemzetközi polgári légitörvény szerzője angol nevének rövidítése. 7. Holland festő (1603—1677). 8. I.C.Y.D. 9. C.E.E.E. 10. Üresen remél. 11. Vissza: román becézett fiúnév. 12. Kertés formára vágott bokor. 13. Suly. 19. Helyrag. 20. Erenl. 37. Község Kriszina tartományban. 38. Kacér. 40. Úz. 42. Kőolaj. 45. A vizsintés 38 fordítva. 46. Gyümölcs. 47. Házor. 48. Idegen férfinév. 49. Alkonyat. 50. Üresen néz. 53. Le (ékhiány). 55. Tó Svájcban. 57. Az ezüst vegyjele. 59. Etlen vér!

A multheti keresztrejtvény helyes megfejtése: Podragul, Babadag, Orza, Potelul, Serban, Rosu, Greaca, Zmeica, Obretin, Fortuna, Pipirig, Galesul, Amara, Cabal, Girdomenul, Ulmu, Pietrosul, Razelm, Lala, Sinoe.

Bezdrodni, Willioma quartet Kiev stb.).

A múlt század közepén a francia Kaul hegedűkészítő mester kiváló teljesítményű vonós hangszereket állított elő. Egy ilyen Kaul hegedűje volt — többek között — George Enescu kicáló zeneszerzőnek és hegedűművésznek. Ez a hegedű egy nemzetközi hangszerkilátáson első díjat nyert.

Ma már népköztársaságunk kormánya is értékes hegedűket szerz be a nép sorából kikerült fiatal művészek számára. Így került szétosztásra Enescu hagyatékából néhány különösen értékes darab, köztük a híres Kaul hegedű, amely Stefan Gheorghiu érdemes művésznünk tulajdonosa. Voicu Ion érdemes művésznünk az állam egy Stradivariust vásárolt.

A hegedű hátlapja jávorfából, fedőlapja pedig rezonáns jenyőből készült. Múltán ereinkben mindmáig jaanyag megtalálható, felszabadulástunk után Szászrégenben hangszergyár létesült, amely jó minőségű iskolahagedűket és más hangszereket készít.

cs. p.

A hegedű története

Antonio Stradivari tökéletesítette. Figyelmesebb kutatások kiderítették, hogy az általa készített 1150 hangszer mindegyike különbözők egymástól az első és felső jedyolapok, a domborulat és a többi méret szempontjából.

A hegedű minőségével kapcsolatban különböző híresztések kellek szárnyra és pedig, hogy annál jobb és értékesebb minél régebb és minél több javításon ment keresztül. Múndez naiv hiedelem, mert ma már tudott dolg, hogy elkészítés után néhány hónapig a hegedű hangja bizonyos mértékig fejlődik, de azután már nem javul a minősége.

Corellinek, a XVII. század híres hegedűművésze volt egy 100 éves Amati hegedűje, amelyet elcsérült egy sokkal jobb hangu Stradivariussal. A XVIII. század elején alakult kiadó hegedűkészítők, akik az olasz iskolai hegedűit oly sikerrel utánozták, hogy már nem lehetett őket megkülönböztetni az eredetiektől. Így Paganininek volt egy Guarneri hegedűje, amelyet egyszer

javítás végett átadott Vuillaume francia hegedűkészítő mesternek. Ez elvágta a javítást és ugyanakkor — igen rövid idő alatt — készített egy hozzá teljesen hasonló példányt. Mikor aztán Paganini elé tette a két hegedűt, a művész nem tudta, hogy melyik az eredeti és melyik az utánozt. Mikor pedig játszott rajta, az utánoztalot tartotta jobbnak. Ezt a mester neki is ajándékozta.

A mesterhegedű legnagyobb része az idők folyamán gazdag megkereskedő és műgyűjtők kezébe került, akik részben kedvenc előadóművészeiknek ajándékozták azokat, részben pedig örökre bocsátották áruba az egyes darabok. Spohr, Viextemps és Beethoven is orosz magnásoktól kaptak ajándékba játékkukort Amati, Guarneri és Stradivari hegedűket. A Nagy Októberi Forradalom után a szovjet kormány vette át a magnások kezén lévő hangszergyűjteményeket és azok egyes darabjait érdemes művészeknek és együttesek tagjainak adományozta. (Oliszhah, Kogan.

RÁDIÓHULLÁMOK

a konyhában

Párltsban a közelmúltban megnyitott a konyhaeszközök szalonja, melyben egy általános csodálkozást kiváltó konyhaeszközöket mutatnak be: a „hídeg” kemencét. Egy fehérbe öltözött szakács egy ilyen sütőkemencéből kivett egy fűszert, étvágygerjesztő, szépen megpirult, jó illatú és gözölgő süteményekkel. Pirosra sült ételek egy hídeg kemencéből? A kíváncsiak a kemencéhez közelednek, bedugják a kezüket és érintik a kemence belső falát. Hídeg. De kezüket nem szabad sokáig a kemencében hagyni. Az emberi test ugyanis vizet tartalmaz és a kemencében használt hídeg hullámok nemcsak a borjúhúst pirítják meg, hanem a kíváncsiak kezét is. Ez a kemence a rádióhullámok használatán alapul. Ezek hossza néhány centiméter, s az a tulajdonságuk, hogy átadják az elektromos ener-

ŐSZ a karikaturista szemével

